

tekenen, handvaardigheid, textiele vormgeving

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
  - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;

- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
  - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
  - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
  - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.
- NB2 Als het College voor Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.
Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.
Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:
- NB
- a. Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
  - b. Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden WOLF-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt. In dat geval houdt het College voor Examen bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 78 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Schitterende winkels

---

1 maximumscore 3

drie van de volgende:

- Het staal is hoogglanzend en weerkaatst het licht optimaal.
- Door de grote hoeveelheid staven (en het gefragmenteerde oppervlak) wordt de spiegeling vermenigvuldigd.
- De hoekige staven vormen een onregelmatig/ gefragmenteerd oppervlak, dat het licht in verschillende richtingen weerkaatst.
- De staven zijn niet even lang en de onderkanten spiegelen ook, waardoor nog meer weerkaatsingen ontstaan, of: de dikte van de laag vormt een onderkant (van het 'gordijn') die ook meewerkt aan de weerkaatsing van licht.

per juist antwoord

1

2 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Spiegeling: daardoor ontstaat veel reflectie, bijvoorbeeld op de glazen wanden en/of op de traptreden.
- Transparantie: daardoor is het hele interieur doorschijnend, waardoor de reflectie nergens wordt tegengehouden, zoals bijvoorbeeld te zien is bij de zijwanden van de trap.
- Sterkte: glasplaten kunnen sterk zijn, waardoor ze als bouwelement kunnen worden toegepast (trap, zijwand, vitrines) die aan alle kanten licht doorlaten en/of weerkaatsen.

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
3	<p>maximumscore 2</p> <p>De antwoorden moeten de volgende strekking hebben (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – De zuil doet door zijn sprankelende transparante structuur denken aan een waterval / neerstortend water en/of de losse kristallen onderaan de zuil lijken opspattende waterdruppels en/of de weerkaatsing van het tintelende licht (en de blauwachtige kleur) roept associaties op met dauw of regen. – De weerkaatsing van het glinsterende licht van de zuil roept associaties op met vallende sterren of een sterrenhemel. – De zuil geeft licht en lijkt zo een kristallen boom. – De zuil lijkt een straal licht die associaties met tijdreizen of reizen naar andere dimensies oproept. 	
	per juist antwoord	1
4	<p>maximumscore 2</p> <p>twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Het is een hoekige onregelmatige vorm. – De gevels bestaan uit ruitvormige vlakken die van elkaar gescheiden zijn en aan facetten doen denken. – Het gebouw heeft onregelmatige oppervlakken, sommige ruiten zijn bolvormig, waardoor een glanzend effect van weerkaatsing ontstaat. – Het gebouw weerkaatst licht, straalt licht uit en weerspiegelt de omgeving: deze lichtwerking doet denken aan de manier waarop een kristal straalt en weerkaatst. 	
	per juist antwoord	1
5	<p>maximumscore 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het gebouw heeft drie dragende/steunende kokers waaraan de (zes) verdiepingen hangen • en is bekleed met een niet-dragende gevel (vliesgevel met een rasterstructuur) • Deze constructiewijze heet skeletbouw 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
6	<p>maximumscore 1</p> <p>Het antwoord moet de volgende strekking hebben:</p> <p>De vormgeving komt niet voort uit de functie, maar is meer op effect of decoratie gericht door het ruitvormige 'net' en/of het ruitvormige gat dat als ingang fungeert en/of de vorm is een soort symbool voor wat binnen gebeurt: een diamant-achtig, schitterend gebouw voor dure koopwaar.</p>	
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Wanneer als antwoord is gegeven dat het gebouw helemaal van glas is, geen scorepunten toekennen.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 1

een van de volgende:

- Het is hippe, hightech architectuur die zich onderscheidt van de omgeving en die een stad aantrekkingskracht geeft.
- De luxe van de Pradamode wordt verbonden met de financiële luxe die Prada zich kan veroorloven om beroemde architecten te vragen.
- Het gebouw lijkt een uitvergroting van een of ander luxeartikel of van een dure (sculpturale) verpakking van een luxeartikel.

8 maximumscore 1

Het antwoord moet de volgende strekking hebben:

De winkels bieden vooral een mooie omgeving om in rond te lopen en/of de koopwaar is tentoongesteld als in een galerie of museum. Dat sluit aan bij (een van de volgende):

- het idee dat winkelen niet zozeer als doel heeft iets noodzakelijks te kopen; het gaat meer om de beleving van het rondkijken en genieten van mooie dingen.
- het beleven van de verleiding van het winkelen: een bijzondere omgeving heeft aantrekkingskracht.
- het gegeven dat mensen vaak de tijd nemen om te winkelen en willen kunnen rondwalen in een aantrekkelijke omgeving.

Hemels goud

---

9 maximumscore 1

Het antwoord moet de volgende strekking hebben:

Door de neutrale vorm van de (monochrome) rechthoek richt de aandacht van de kijker zich vanzelf op de kleur van het goud en/of de wijze waarop het glanst en/of licht weerkaatst.

10 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Het materiaal is heel dun, dus kan gemakkelijk scheuren of breken.
- De gouden vellen of vlakken liggen niet helemaal strak, maar plooiën.
- De werken worden niet gedragen door een sokkel, maar liggen op de kale vloer, of: de gouden vlakken liggen aan je voeten, waardoor je er zomaar op kunt stappen.

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
11	<p>maximumscore 2</p> <p>Het antwoord moet de volgende strekking hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door het werk op te dragen aan twee mannen die elkaars geliefde waren, roept het vanzelf intimiteit op en/of krijgen de twee vellen betekenis als paar en/of verwijst de kwetsbaarheid in het werk nu duidelijker naar de breekbaarheid van het leven zelf • Het goud associeer je nu met de kostbaarheid van liefde en vriendschap en/of in het oplichten van het goud ligt ook iets van herinneren besloten 	<p>1</p> <p>1</p>
12	<p>maximumscore 3</p> <p>drie van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De figuren meestal frontaal en/of ten voeten uit afgebeeld. – De figuren zijn (meestal zonder overlapping) in duidelijk te onderscheiden zones geplaatst (gemarkeerd door randen, teksten, bomen en/of gebruikmakend van te onderscheiden onderdelen van de architectuur). – De figuren zijn door duidelijke contourlijnen begrensd en/of grafisch weergegeven. – De kleur van de figuren steekt af tegen de goudkleurige achtergrond. – De achtergrond van de figuren is leeg, waardoor de aandacht zich volledig op hen richt. – De grootte van de figuren maakt hen goed zichtbaar vanaf de grond. 	
	per juist antwoord	1
13	<p>maximumscore 2</p> <p>De antwoorden moeten de volgende strekking hebben (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Christus is centraal geplaatst in de top van de koepel, boven alle andere figuren (mensen en engelen), als God in de hemel (en onder hem zweven vier engelen), of: hoe hoger de figuren, hoe heiliger ze zijn en hoe dicht bij God ze zijn geplaatst (en hoe aardser de figuren, hoe lager in de koepel dus dicht bij de grond). – De apostelen bevinden zich (met Maria en twee engelen) in een kring onder Christus: zij zijn als mensen allemaal gelijk en nemen hier dan ook even veel ruimte in (gescheiden door bomen). – Maria is recht onder Christus geplaatst (en tussen twee engelen), omdat zij als zijn moeder de belangrijkste mens is. – Onder de koepel zijn de vier evangelisten afgebeeld, als aardse mensen/heiligen die de koepel op de vier hoekpunten 'steunen' (en daarmee het verhaal van Christus en de apostelen, dat we door hun evangeliën kennen). 	
	per juist antwoord	1

Vraag	Antwoord	Scores
14	<p>maximumscore 1</p> <p>Het goud staat hier symbool voor het hemelse of bovenaardse licht dat de figuren omstraalt (als een groot aureool) en/of het goud plaatst de figuren buiten de tijd en/of het goud verleent hen een tijdloze aanwezigheid.</p>	
15	<p>maximumscore 2</p> <p>drie van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – het schrijfgerei in zijn hand – de lessenaar waaraan hij werkt – het opengeslagen boek waarin hij schrijft – peinzende houding – de combinatie met drie andere vergelijkbare figuren (er zijn vier evangelisten) 	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
16	<p>maximumscore 2</p> <p>twee van de volgende aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de schematische stilering van de plooval – De zijkanten van de lessenaar wijken nog niet volgens de regels van het perspectief en/of er is sprake van ruimtelijkheid die nog niet consequent is doorgezet. – de zichtbare donkere contourlijnen – vlakke decoratieve patronen 	
	per juist antwoord	1
17	<p>maximumscore 2</p> <p>twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De steentjes zijn in steeds wisselende richtingen ingelegd en/of golven mee met de belangrijkste richtingen en/of rondingen in vormen / contouren. – Ze zijn niet altijd even plat in de mortel gedrukt, zodat (met opzet) een brokkelig oppervlak ontstaat, waarop het licht levendig weerkaatst. – Er is afwisseling tussen partijen met grotere en met kleinere steentjes. 	
	per juist antwoord	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

18 maximumscore 2

De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:

- voor (een van de volgende): 1
  - De glinsterende mozaïeken en fonkelende voorwerpen verhogen de mystieke sfeer en dragen zo bij aan de juiste stemming om God op te roepen in gebed.
  - De glinsterende mozaïeken en fonkelende voorwerpen weerspiegelen het licht en symboliseren daarmee het goddelijke, bovennatuurlijke licht (God) dat over de aarde schijnt.
  - De kostbaarheid van de versieringen drukt goddelijkheid en/of heiligheid uit en/of maakt de heilige figuren vererenswaardig.
- tegen: 1

Kostbare materialen en rijke versieringen leiden de aandacht af van de religieuze essentie van de voorstellingen en/of is niet in lijn met de soberheid of nederigheid die Christus zelf nastreefde in zijn leven.

Glans

---

19 maximumscore 3

drie van de volgende:

- De vele juwelen duiden op rijkdom.
- Haar zachte, blanke huid verradt dat zij niet hoeft te werken voor de kost.
- Haar haren zijn zorgvuldig gekapt (met versieringen).
- Het familiewapen, rechts op de achterwand geeft haar voorname afkomst aan.
- De lambrizing met gouden randen suggereert een paleisachtig interieur.

per juist antwoord 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 2

twee van de volgende:

- (compositie) De vrouw vormt het middelpunt van een vrijwel symmetrische compositie en/of het hoofd van de vrouw vormt de top van een gelijkbenige driehoek (die aan de randen van het beeld wordt afgesneden) met een horizontale basis die zorgt voor voor rust binnen het beeld.
- (beeldrijm) Een aantal vormen wordt herhaald waardoor beeldrijm ontstaat: de handschoen op de stoel rijmt bijvoorbeeld met haar linkerhand en/of stoelleuning wordt herhaald in de gebogen schouders en in het kapsel.
- (licht) Het licht is gelijkmatig verdeeld over de voorstelling of het licht is op de voorgrond gelijkmatig verdeeld, de achtergrond is donker of gedempt van toon.

per juist antwoord

1

21 maximumscore 1

(neo)classicisme

Opmerking

Wanneer romantiek is geantwoord, geen scorepunten toekennen.

22 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Gezicht en borstpartij van de vrouw vullen bijna het hele beeld, of: de onderrand snijdt haar af onder haar borsten, waardoor zij dicht bij de beschouwer lijkt te staan.
- Door de gedetailleerde stofuitdrukking en/of doordat de glanzende stof van haar blouse / de veren op haar hoed / de make-up op haar gezicht heel precies is weergegeven, wordt de beschouwer uitgedaagd om het schilderij van heel dichtbij te bekijken.
- Doordat de vrouw met haar rug tegen een blinde muur leunt (met gesloten luiken) kan de toeschouwer zich maar met moeite aan haar aanwezigheid onttrekken en/of sluit de ruimte zich om de beschouwer en de vrouw heen.
- De schaduw die links over de vrouw glijdt lijkt deels afkomstig te zijn van een nabije persoon, die zich op de plek van de beschouwer bevindt.

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23 maximumscore 3

drie van de volgende:

- Met olieverf kunnen vloeiende (kleur- en lichtdonker)overgangen worden gemaakt (omdat olie langzaam droogt), waardoor overtuigende glans (of dofheid) kan worden bereikt.
- In olieverf blijft de kleurkracht van de pigmenten behouden, waardoor kleuren sterk zijn en/of waardoor zowel heel lichte als heel donkere kleuren mogelijk zijn die bijdragen aan het effect van glans en schaduw.
- De verf kan in transparante lagen over elkaar worden aangebracht, waardoor kleuren diepe nuances krijgen, waarmee glans (van zijde, van huid) kan worden gesuggereerd.
- De verf kan ook dekkend worden aangebracht, waardoor bijvoorbeeld glimlichten/highlights kunnen worden geschilderd.
- In olieverf kan de kwaststreek onzichtbaar worden, waardoor de materie van de verf nauwelijks waarneembaar is.
- Door de soepelheid van olieverf kan met hele kleine penselen gewerkt worden, waardoor veel detaillering mogelijk is.

per juist antwoord

1

24 maximumscore 2

De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:

- Kochs *Bertha van Antwerpen* is een fantasieportret en/of is op eigen initiatief van de kunstenaar gemaakt: een rauw, psychologisch portret (van een oudere prostituee) dat de beschouwer confronteert met het leven aan de zelfkant van de maatschappij
- Ingres schilderde een portret in opdracht, dat moet lijken maar ook moet idealiseren: het gaat om de schoonheid van de prinses en haar verheven positie in de samenleving en/of het moet indruk maken door de zichtbare status en/of rijkdom van de vrouw en door haar schoonheid

1

1

25 maximumscore 2

twee van de volgende:

- De zwart-witte (en grijze) kleur: deze roept associaties op met oude foto's, waardoor het een gebeurtenis uit het verleden lijkt te zijn.
- Het (oogverblindende) licht dat de jurk weerkaatst en/of de donkere slagschaduw: dit suggereert flitslicht, waardoor het lijkt of ze betrappt wordt door journalisten/paparazzi.
- De voorstelling is hier en daar onscherp: dit suggereert beweging of 'verschijnen' of 'verdwijnen' of de illusie dat je de vrouw heel snel even in het voorbijgaan waarneemt, of: het legt de nadruk op het proces van het schilderen.

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
26	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Richter gebruikt een al bestaande foto, die hij niet zelf heeft gemaakt • Daarmee ondermijnt hij de eis van originaliteit en uniciteit in de kunst en/of plaatst hij een beeld dat niet oorspronkelijk als kunst bedoeld is in een kunstcontext 	<p>1</p> <p>1</p>
27	<p>maximumscore 3</p> <p>drie van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Het landschap is vanuit een ander / lager standpunt gefotografeerd dan het kind. – De vreemde kleur van de lucht is perfect afgestemd op de groenblauwe kleur in de blouse en/of het kleurcontrast van rode bal met blauwgroene lucht komt overeen met de kleuren in de blouse van het kind. – De (lege) starende blik van het kind is (niet betrokken op de bal, maar) gericht op een punt naast de bal. – Het licht dat over het kind glijdt is diffuus/gelijkmatig, terwijl in de bal een veel sterkere licht en schaduwwerking te zien is. – Het kind is door scherpe contourlijnen afgebakend van de omgeving, waardoor hij of zij min of meer uitgeknipt lijkt. <p>per juist antwoord</p>	<p>1</p>
28	<p>maximumscore 3</p> <p>drie van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – door de lege, starende blik van het kind, dat met de aandacht niet betrokken lijkt bij het spel met de bal – door de vrijwel symmetrische compositie, die in hoofdzaak uit horizontale en verticale richtingen bestaat – door de smetteloos glanzende bal, die onaangetast lijkt door de tijd – door alle elementen van de voorstelling vrijwel even haarscherp weer te geven – door de gelijkmatige belichting – door de 'bevroren' houding van het kind <p>per juist antwoord</p>	<p>1</p>
29	<p>maximumscore 1</p> <p>Het antwoord moet de volgende strekking hebben: Door de enorme invloed van beelden uit de massamedia op onze beleving van de wereld, wordt het steeds moeilijker een onderscheid te maken tussen werkelijkheid en fictie en is er naast de fysieke wereld een tweede, parallelle, visuele wereld ontstaan, gedomineerd door de media. Gemanipuleerde beelden zoals Loretta Lux die maakt, sluiten hierbij aan.</p>	

Fonkelend licht

---

30 maximumscore 3

drie van de volgende:

- De kroonluchter heeft zes armen (om een centrale as) en kan dus zes kaarsen dragen die samen de ruimte kunnen verlichten.
- De (gebogen) armen zijn in een cirkelvorm geplaatst zodat het kaarslicht goed verspreid wordt en/of de lamp een brede spreiding heeft.
- Op elke arm staat een kandelaar (in de vorm van een kroon) of kaarshouder, die de kaarsen draagt (en het kaarsvet enigszins opvangt).
- Onderaan de luchter zit een ring waarmee de lamp naar beneden gehaald kan worden als daar meer licht nodig is.

per juist antwoord

1

31 maximumscore 1

Het antwoord moet de volgende strekking hebben:

De armen zijn gedetailleerd versierd in een opengewerkte structuur. Dat is heel bewerkelijk (alles moet heel secuur uitgezaagd worden) en dat maakt de lamp kostbaar.

32 maximumscore 2

Het lijkt (goudkleurig) koper door (twee van de volgende):

- de kleurkeuze: geel/oker als basis met bruin/donkere oker in de schaduw en wit voor de lichtste partijen.
- het metaaleffect dat ontstaat door de strakke vormen van lichte en donkere partijen (verticale banen op de houder) en/of de harde contrasten tussen lichte en donkere banen.
- het glanseffect door het ophogen met dekkend wit van de sterkste glimlichten.

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
33	<p>maximumscore 3</p> <p>drie van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is een staafvormige kern waar de elektriciteitsdraden doorheen lopen. - Rondom de kern is een (straalvormige) constructie van horizontale staven / armen gemaakt, die in enkele lagen boven elkaar geplaatst zijn (vormgeving/functie). - De uiteinden van die staven omklemmen fittingen van de lampen/peertjes (functie/vormgeving). - Uit de kern komen dikke elektriciteitssnoeren die relatief strak gebogen kunnen worden en/of die lussen vormen (functie/vormgeving). <p>per juist antwoord</p>	1
34	<p>maximumscore 1</p> <p>Het antwoord moet de volgende strekking hebben: De lamp heeft zowel een zakelijke als een luxe uitstraling: door zijn sobere vormgeving past hij in strakke, moderne interieurs en doordat hij de decoratieve vorm van een kroonluchter heeft, past hij ook in een traditioneel interieur of in een interieur met versieringen.</p>	
35	<p>maximumscore 2</p> <p>Het antwoord moet de volgende strekking hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een groot aantal snoeren met fittingen en peren is samengebonden bij de kroonsteentjes • De lamp begint smal en wordt onderaan breed, waar de lampen samen een cirkel vormen (en de kroonsteentjes vormen een 'decoratieve' bol) 	1 1
36	<p>maximumscore 2</p> <p>De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De lamp op afbeelding 20 is een constructie, waarvoor een werktekening wordt gemaakt (zoals op figuur 7a); aan de hand daarvan kan de lamp industrieel worden vervaardigd • De lamp op afbeelding 21 is proefondervindelijk of vanuit de handeling ontstaan: het vergt handigheid om de lampen op dezelfde hoogte te krijgen en om de kroonsteentjes tot een mooie bol te knopen 	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

37 maximumscore 2

- Less (weinig) omdat er alleen strikt noodzakelijke materialen zijn gebruikt: elektriciteits snoer, peertjes en kroonsteentjes 1
- More (meer) omdat (een van de volgende) 1
  - er heel veel lampen zijn gebruikt.
  - die samen een meerwaarde krijgen: de vorm lijkt een kroonluchter (een 'deftige' lamp).
  - de bol van kroonsteentjes een decoratief effect geeft, waardoor de lamp feestelijker wordt dan het functionele materiaal waaruit hij is opgebouwd.

38 maximumscore 4

De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:

Het is een kroonluchter want (de twee volgende):

- hij heeft een hangende, spiralende vorm gemaakt (vrij aan het plafond), een variant op of binnen de cirkelvorm 1
- met veel verschillende lichtpunten / kristallen waardoor een suggestie van kostbaarheid/luxe ontstaat 1
- Het is hedendaags want (twee van de volgende): 2
  - het object is interactief: het publiek kan via de lamp communiceren.
  - sms-en is een hedendaags verschijnsel.
  - tegenwoordig wordt veel gebruikgemaakt van ledlampen.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.
Zend de gegevens uiterlijk op 21 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

---

afbeelding 1 tot en met 5	Yoshioka Tokujin
afbeelding 6 tot en met 9	Herzog & de Meuron
afbeelding 10 en 11	Roni Horn
afbeelding 15	Jean Auguste Dominique Ingres
afbeelding 16	Pyke Koch
afbeelding 17	Gerhard Richter
afbeelding 18	Loretta Lux
afbeelding 19	detail Jan van Eyck, National Gallery, Londen
afbeelding 20	Gino Sarfatti
afbeelding 21	Rody Graumans
afbeelding 22	Ron Arad

Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling heeft ernaar gestreefd de auteursrechten op hier gebruikt materiaal te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Wie desondanks meent zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen met Cito.